

Capellà, periodista i trapella

En Joan Subirà i Rocamora és la memòria viva dels últims seixanta anys (o setanta?) tant de l'Església a Catalunya com del periodisme català. Capellà i periodista i home profundament inquiet, ara que està jubilat i “amb més de vuitanta anys a coll” acaba de publicar les seves memòries: un seguit d'anècdotes viscudes des de la primera línia d'acció –com a capellà i com a periodista– que ha explicat com ho explica tot ell: amb el joc de paraules.

I és que en Subi, com el coneixen els amics, sempre embolica la troca i quan s'explica sembla que faci endevinalles. Aquesta manera seva de jugar amb el llenguatge explica, per exemple, l'èxit que va tenir quan ara fa molts i molts anys i sota el pseudònim de *Guillem del Món* feia els mots encreuats de l'Avui. Per-

què l'Avui, han de saber, va ser la seva casa periodística. La seva firma –que quedarà per sempre en els annals de la història i en la memòria d'aquells que encara tenen el primer Avui emmarcat i penjat al menjador– va sortir a la portada d'aquell diari històric, el del 23 d'abril del 1976: “Barcelona. Vint mil obrers del metall en vaga.” Aquest titular no és el que ell volia posar, per descomptat. Guerrer com és i després d'haver presenciat en directe les batusses al carrer, havia proposat: “Barcelona. La policia ja reparteix llenya als vaguistes”, títol que òbviament –estem parlant del postfranquisme– els seus caps van tombar. Aquesta és una de les mil anècdotes periodístiques que explica en aquest llibre de memòries en Joan Subirà, que fa un repàs de la Transició a Catalunya i dels seus

Joan Subirà i Rocamora amb el seu llibre de memòries QUIM PUIG

principals personatges, alguns dels quals va conèixer en primera persona o bé treballant de periodista o bé fent de capellà o bé a través de la seva família, propietària de la Cereria Subirà, al número 7 de la Baixada Llibreteria, al costat de la plaça Sant Jaume.

Un dels personatges de la Transició que va conèixer personalment va ser el qui després seria primer president de la Generalitat restaurada, en Josep Tarradellas, a qui va anar a veure al seu exili de St. Martin-le-Beau amb el seu oncle Rocamora. Aquella visita després li obriria més portes a ell i a altres companys de redacció. Com a periodista en Joan Subirà va conèixer de forma molt propera el candidat Jordi Pujol, va viure al peu del canó el cop d'estat de Tejero, la visita de Joan Pau II el 1981, o l'inici de les obres del túnel del Cadí,

el 1982, aleshores com a responsable d'Infraestructures del diari. I el que no va viure com a periodista ho va viure com a capellà. En aquest llibre, per exemple, en Joan encara recorda la celebració a Barcelona del Congrés Eucarístic el 1952 –on ell va fer de caudatari del cardenal Tedeschini, l'enviat del papa Pius XII i, entre d'altres coses, li va haver de portar la cua a la seva entrada al palau episcopal–. Diu que els seus amics seminaristes li deien: “El caudatari és l'únic animal que porta la cua al davant de la pitrera!” I d'anècdota a anècdota i de parròquia a parròquia (fins a l'última, Santa Cecília, on es va jubilar el 2005) en Joan Subirà relata les vicissituds de l'Església catalana, d'aquesta església més *progre* identificada amb el Concili Vaticà II, que ha conegut tant des de dins. *

POESIA JORDI LLAVINA

Orient, Occident

Hi ha, en la poesia de Jordi Pàmias, una línia important, ferma, que, d'una manera o altra, més primordialment o superficial, sempre sol apuntar en cada un dels seus llibres: el que en podríem dir el sentiment religiós. Aquest bell i descriptiu *Al cor del món* no és una excepció.

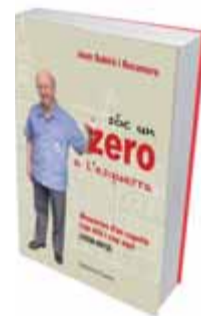
Fruit líric de dos viatges (d'una banda, a Turquia; de l'altra, a la ciutat de Praga), l'obra mostra, en el seu doble eix, també una doble visió. La part que té com a pretext les terres de Capadòcia i la ciutat d'Istanbul, plena d'elements diversos (gairebé sembla un catàleg turístic, un basar narratiu), ens fa pensar en un populós desplegament de vida, però també en un sentiment arrelat de la pietat popular i en l'exercici quotidià de la fe

(“el fervor islàmic posa a prova / la nostra vella indiferència”). No són, aquests que he transcrit, ni de lluny els únics versos que es planyen d'aquesta “nostra vella indiferència”. En un altre poema, llegim sobre l’“europeu raonador, feixuc”, i, més enllà, el poeta ens adverteix que l’“home occidental [es mostra] oblidatís del misteri”. Sens dubte, en aquesta primera secció, més llarga, hi pren molt de protagonisme el que el poeta Xavier Macià, en el seu pròleg, anomena la necessitat de celebració de la poesia de Pàmias.

AL COR DEL MÓN
Jordi Pàmias.
Pròleg: Xavier Macià
Editorial: Edicions 62 (Barcelona, 2012)
Pàgines: 80
Preu: 18 euros

La segona part, nascuda de les impressions del viatge a Praga, és diferent i fins i tot té elements encontrats respecte de la primera. Aquí se'ns hi fa molt present l'horror de la Segona Gran Guerra i la petjada de l'Holocaust. Si en la primera part es recordava, entre altres personatges, el poeta Rumi, en aquesta Kafka hi passeja el seu desconcert premonitori. La mort sembla sotjar-nos darrere cada cosa. Hi ha poemes molt bells, com el kavafià *Castell* o *La plaça vella*, en què retrobem, intacta, la fonda veu del poeta de Guissona. *

SÓC UN ZERO A L'ESQUERRA
Joan Subirà
Editorial: Claret (Barcelona, 2013)
Pàgines: 460
Preu: 18 euros

És l'hora

En Joan Subirà diu que ara és l'hora d'explosar els seus secrets vivencials abans no li agafi “un Alzheimer de ca l'ample” o se'n vagi “a fer malves per segles i segles”